

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Տարեկան գին 6 Արծաթ Մեծիկի:
Վեցամսեայ 3 1/2 ...
Սեկ ծանուցումը տողին 2 դուրուշ է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Ստորագրութիւնները պետք անուշիկ 4ր
եւ 13ին կը սկսին:

Դուրս երթալիք լրագրութեան համար
ծախքը առնուի միայն:
Լրագրոյս վերաբերեալ համակ կամ որ
և ինչ գրութիւն ծախքով տրուի
ուղղուի. եւ ասանց համար ծախ
քը խրիդոյն միայն է:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
ՊՐԻՆՏԵՐՆ ԼԵՈՒԱԳՐԱԿԱՆ
ԼՈՒՐԵՐԸ

Մարտիկա 13 ապրիլ:

Յորեն պատարտութիւն, ապա յանձնելի, կառա-
ջարկութիւն: Դանուր 123. Յունիս 28 25: — Մե-
տաքս, խաղակ կիշման: — Սուսան, 61: — Բամ-
պակ կը բարձրանայ: — Սեյանիկ 217 50:
— Փոխանակութիւն 25 75: — Յոստոնները կիշ-
ման, 69 55: — Քոստոյիտէ կիշման, 92 7/8:
— Օսմանեան նոր փոխառութեան բաժնիները,
542, 50 ֆրանք կ'արժեն:

Լճարա 20 ապրիլ:

Երկուշաբթի: Յորեն առջի վիճակին մէջ
անխոխ: — Երկուշաբթի, Գարի, թուր:
— Շաբաթ, 296 50: — Բոսնիական 95: — Օս-
մանեան 48: — Փոխառութիւն 68 70 1/4:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Երևանեան երեք տեղութեան ինք-
պատ Լեհաստանի միջնորդութիւնը ը-
մնացած գործ մ'է արդէն: Ենթադրու-
մով կը խնդրէ որ Լեհաստանի երկրին
վիճակը բարելաւելու միջոցներ ձեռք առ-
նա: Իսկ միւս երկու տեղութիւնները
1815ին Ս. իննուայի գաղաղութեան դու-
րաբարութիւնը կը խնդրեն:

Եւս ծանուցադրելու դեռ Ռուսիոյ
կառավարութեան ձեռքը չհասած, Ս.
Ենթադրուի կայսրին հրովարտակ մը հա-
նաճ է: որով ընդհանուր և լիակատար
ներում կը շնորհէ ապագամբնել Լեհա-
ցւոց և Ռուսաց, եթէ յառաջիկայ մա-
յիս 1էն առաջ գեներալին վարդէն: Եւս
հրովարտակին հետ յայտարարութիւն մը
ալ կայ, որուն մէջ կայսրը կըսէ թէ ինքը
կ'զգայ անկարողութեան ի պատ. առաջ
քրն առնելու և Լեհաստանի երկրին
քարքայան նոր կէնաց դար մը բանալու
պարտականութիւնը, որն որ տեղական ինք-
նորէն կառավարութիւն մ'է պատշաճ
վարչութիւն մը հաստատելով կըլլայ, և
մեք ալ արդէն մեր շնորհած նոր սահ-
մանադրութիւններուն մէջ ասանց հիմն-
ըն ձգած ենք, քայլ դեռ գործադրու-
թեան դրուած չեն:

Մարտի կերէի թէ կայսր այս յայ-
տարարութիւնն ու խոստացած ներդու-
թիւնը լու ազդեցութիւն մը ըրած չեն
Լեհացւոց վրայ: վասն զի վերջին լուրե-
րն համաձայն կը հաստատեն թէ ապա-
ռարարութիւնն առաջնան պէս կը շարու-
նալի: և Պերլինէն դրուած նամակ մ'ալ
լուր կուտայ թէ յեղափոխութեան անո-

րէն ժողովն յայտարարութիւն հանել է
որ զէնքը վար չախարհէ, մինչև որ երկ-
րն անխոխութիւնը ձեռք բերէ:

Եւս ժողովը որոշել է նաեւ որ ա-
պրտարարաց ձեռքն անցած երկրները 23
նահանգի բաժնուելով՝ իւրաքանչիւրին
մէջ մէկ մէկ տեղու- և մէկ մէկ ժողով
սահմանուի և ամեն մէկ նահանգ առ առ
ժամ չորս հազար զօրք և քանակիւ
հազար բուսիկ տուրք տան: Արտուի թէ
արդէն այս տուրքն հաւաքուիլ սկսել է:

Ազգայն և Քերմանիոյ լրագրութեան
ալ կըսեն թէ Ռուսիոյ կայսր շնորհած
ներդրութիւնը երեք միջնորդ տեղութեանց
քարքայանութիւնը չախարհ փոխէ: և թէ
վիճակ տեղութեանց դեպքաներն իրենց
կառավարութեան ծանուցադրելու ինք-
նոր իշխանին տուած ժամանակին՝ բեր-
նով ալ քայտարարութիւններ տուել են
հասկըցնելու համար թէ խոստացուած
շնորհումներն անբաւական են, և Լեհաս-
տանն ու Եւրոպայի հասարակաց կարծի-
քը դո՛ւ չեն կրնար ընել:

Լեհաստանի Ենթադրու կառավարութեան
ծանուցադրելու որով 1815ի գաղաղութեան
թեան համեմատ Լեհացւոց խոստաց-
ուած արտոնութիւններուն վերահաստա-
տութիւնը կը խնդրէ Ռուսիոյ կառավա-
րութեանէն:

Կրն Ռուս — Լոր Նիւէն դեղան
Անիոյ է Բեռլինի:

Լճարա 2 մարտ 1863.

Միւրում:

Վ. Քաղաքացի կառավարութիւնը մեծ
ցաւ կ'զգայ Լեհաստանի թագաւորութեան
մէջ անցած անցքերուն վրայ: Մէկ կողման-
կէ կը տեսնուի ժողովրդեան մէկ մեծ մասը յայտնա-
պէս կառավարութեան գեթ ապագամբնել, և
զինուորական մեծ զօրութիւն մը այս ապրա-
տարութիւնը մարելու դրադած: Այսպիսի
կուտայ մը նեղականքը ընականաբար և հա-
ւանականաբար զինուորական զօրութեան յաղ-
թութիւնը պիտի ըլլայ: կամ այսպէս պէտք է
ենթադրել, որ քայլ առ քայլ Լեհութիւնը եթէ
պատերազմներով ձեռք բերուի, հարկաւ ու
բաւի արեւմտեան իշխանի, բաղաժամ իւր կենաց
դո՛ւր և ամեն տեսակ նիւթական աւերու-
ման պիտի տեսնուի իր նաւ, որոց նեղական-
քը շատ տարբեր զգալի պիտի ըլլայ: Միւս
կողմանէ, այս կերպ կուտէ մը անբաւական-
ի եղած փոխադարձ բռնութեան և աւեր-
ման գործերն հարկաւ այնպիսի աստիճան
ներ պիտի ծնանին, որոնք ապագային մէջ
Ռուսիոյ կառավարութեան և Լեհաց ազգին
յարաբերութիւնները պիտի թռուտաւորեն:

Սակայն թագաւորութեան կառավարութիւնը
որչաքի որ օտար երկրի մը մէջ անսնուած այս-
պիսի աստիճան վիճակի մը վրայ կը ջախ: պատ-
շաճ չլիտի գաղտնի պաշտօնական կերպով իր
զգացումն յայտնել, եթէ մասնաւոր պարա-
զանք զինքը մասնաւոր կայսրութեան մէջ չը-
նէին Լեհաստանի ներկայ վիճակին նկատմամբ:
Լեհաստանի թագաւորութիւնը ասանաւար-
քեցաւ և Ռուսիոյ կայսրութեան հետ կապ-
ուեցաւ 1815ի գաղաղութեան իրենցով, որուն
գաղաղութիւնը մէկն ալ Անգլիոյ կառավա-
րութեանն է: Գործերուն այժմեան գծադր-
վիճակին պատճառը Լեհաստանին նոր գա-
ղաղութեան պատճառը կայսրութեան մէջ
չգտնուիլն է: Այսօրուան օրը Լեհաստան և ոչ
իսկ նոյն կայսրութեան մէջ է որ Ազգ. քաղաք-
տաշին կայսրը գրել էր: Անոր օրը ազ-

գային ժողով մը կար Վարշաւայ մէջ, և Լեհ
ժողովուրդն իր քաղաքական բարեկեցութիւն-
ներն ապահովելու յարմար արտոնութիւններ կը
վայելէր:

1852 թուականին ի վեր դժգոհութեան
և յաղաճանքանք տեսնուիլ սկսան Լեհաս-
տանի մէջ, և ասանց նեղականքն եղան ժա-
մանակ ժամանակ ապագամբնել իրենց և ոչ
նոգուտ արեւմտեան իշխանի: Քաղաքացի
կառավարութիւնը քաջ գիտէ որ ներկայ ա-
պրտարարութեան անսնուած Լեհաստանը Լե-
հացւոց ազգին վրայ դրուած զինուորադրու-
թիւնն եղաւ: քայլ առ քայլ միջոցն ալ ձեռք առ-
նուելուն պատճառը Լեհաստանի քաղաքական
վիճակին վրայ Լեհացւոց ունեցած դժգոհու-
թիւնը եղած է: Կարծած ասեմքներն ու քաղա-
քացիները չկրնան հանդուրժել ասոր, և եթէ
զեղաշիններն ապագամբնելու և մասնակից չե-
ղան, դո՛ւր Լեհաստան կառավարութեան ալ ձե-
ռնուտ չեղան:

Անգլիա, իրեն տարադրող 1815ի գաղ-
աղութեանց և իրեն պարտաւորեալ հո-
ղածու Եւրոպայի անդորրութեան, ինքզինք
իրաւունք ունեցած կը համարէ Լեհաստանի
ներկայ անցքը վրայ իւր կարծիքն յայտնելու,
և և կուտէ որ Ռուսիոյ նկատմամբ խիստ բարե-
կամական արտադրութիւններով ընէ այն
յայտարարութիւնը, անկեղծաբար ըզձայնով որ
զորմն մէջ չա՛ւ տեսնողներուն ամենուն ալ
օգտին ձեռնառն: Ըլլայ: Ինչո՞ւ. համար Վ. կայս-
րը իրենց բարեկեց զգացումն ըն համայն ալ-
խարհի ծանօթ են, միանգամ առ յախտեան
վերջ չապ այս արեւմտեան կուտէ, անմիջա-
կան և լիակատար ներում մը վեհանաճաքաբար
հրատարակելով իր ամեն ապագամբնել հաւա-
տակաց համար, և միանգամայն ծանուցանե-
լով թէ 1815ի գաղաղութեանց համեմատ
առաջին Ազգ. քաղաք կայսր Լեհացւոց շնոր-
հած ամեն քաղաքական արտոնութիւններն
անկողնայ Լեհաստանի թագաւորութեան մէջ
վերահաստատուելու դիմաւորութիւն ունի: Ե-
թէ Վ. կայսրն այս ընթացքը ընէ, շատ հա-
ւանական է որ ազգային ժողով մը և ազգային
վարչութիւն մը դո՛ւ կընէ Լեհացւոց և Եւ-
րոպայի հասարակաց կարծեացն ալ համաձայն
մը տուած կըլլայ:

Համեմատ. Միւրում, այս նամակը կորչա-
քով իշխանին կարգաւ և օրինակն անոր ձե-
ղելու:

ՌԵՍԵՆ:

Լորա Ռոն Ռոնը այն ծանուցադ-
րին օրինակը Փարիզի, Պէրլինի, Ս. Ե-
ննուայի, Մարտիտի, Լիւպտի և Սի-
քովի անդրիական գեղապաններուն ալ հա-
ղորդեց չըջարեական նամակով մը որուն
մէջ հետեւեալ խօսքերը կան:

Թագաւորութեան կառավարութիւնը կը կար-
ծէ որ եթէ 1815ի գաղաղութեան իրենց տարադ-
րող տեղութեանց բոլոր գեղապաններն ալ սոյն
յայտարարութիւնը ընեն Ռուսիոյ կառավարու-
թեան, արեւմտեան իշխանի կրնայ վերջանալ,
և Վիեննայի գաղաղութեան իրենց լեհացւոց
խոստացումը իրաւունքները վերահաստա-
տուի: Վ. թագաւորութեան կառավարութիւնը կը
խորհի թէ ազգային ժողով և ազգային վար-
չութեան մը արտոնութիւնը Լեհացւոց գաղ-
աղութեանը իւրաքանչիւր իրենց ապագամբ-
նելու լուաւոյն միջոցն է: »

Վարչական թուով ծանուցել էինք
թէ Յունաստանի ազգային ժողովը Յո-
նիական կղզիներն Յունաստանի տար-
զիտաւորութեան համար Մարտիտ թա-
ղա՛ւ այն շնորհակալութեան ու գիրք և

միանգամայն խնդրողի մը զօրեւոր որո-
շում ըրել էր: Յիշեալ ուղերձն Մի-
ղոց կառավարութեան կողմէն արտադր-
կարգի պաշտօնով Միլենը դանուող Աբր-
Հէնրի Լիւիթի ներկայացուելով, Աբր-
Հէնրի Լիւիթի շնորհակալութեամբ ըն-
դունել է զայն, և խնայուցել է թէ մաս
ժամանակէն յիշեալ կղզիներն Յունաս-
տանի հետ պիտի միանան:

Արդեւ լուրերը կը ծանուցանեն
թէ Աբր Հէնրի Լիւիթի իր պաշտօնը ը-
մնացուցած ըլլալով Միլենին Լ. ճարտ
գացել է:

Յունաստանի թագը նորոգելու թա-
ղաւորին ծառուցանելու համար ազգային
ժողովէն ընտրուած յանձնաժողով մար-
տի 29ին ծանուցալ էլեր է Տանիսիոյ իւր
թաղաւ համար: Յանձնաժողովը երբեք ան-
ձէ կը բաղկանայ, որոց ամեն մէկուն
15000 տրակի ծանրու ծախք տրուել է
տեղութեան գանձէն:

Յունաստանի բոլոր դաւառաց ժող-
վուրդները գոհութիւն կը յայտնեն Տա-
նիսիոյ իւր յիշեալ իշխանին ընա-
րութեանը վրայ, և արդէն եկեղեցիներ
լուսն մէջ ալ կըլլը նորոգելու թաղաւ
ըն համար արժեք ձեռք բերել:

Պարիզի եկած վերջին լուրերը կը
ծանուցանեն թէ Պարիզի կոնսուլը զը-
լուսն հրաման զօրեւոր է Պարիզի կայսրը
որ քրիստոնեայ օտարազգիներն անմիջա-
պէս երկրէն փնտէ:

Եւս լուրին վրայ Պարիզի լուրերը
պարտաւոր Միլենիան նաւախումբը Պա-
րիզի Եւստոս մայրաքաղաքին առջև դա-
ցել երկաթ նետեր է:

Փարիզէն հեռադրով լուր կուտան
թէ Օսմանեան նոր փոխառութեան ըս-
տարադրուիլ ուղղութեան խիստ շատ են,
թէ և օսմանեան ֆոնտները թեթեւ
կըլլալով խնդր են:

Այն քաղաքէն ուրիշ հեռադրաւոր
մ'ալ կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ ձեռք
գրկած զինուորական պարտաւորութիւն-
ները Շուեթի տեղութեան կառավա-
րատեալութիւն կը տեսնէ:

Օգոստոսիա Սուլթանին Եզիպ-
տու ծանաւարհորդութիւնը բարի ազդե-
ցութիւն մը ըրել է Եւրոպայի մէջ:

ՆՈՒՏԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երկուշաբթի իրիկուն Իզմիրէն հե-
ռադրով լուր եկաւ թէ օգոստոսիա
Ինքնական անցեալ ուրբաթ օրը ժամը
8ին Երեւանի մէկեւրով երկու-
շաբթի օրը ժամը 7 քառորդ անցած Ի-
միր հասել է, ուր կարգէ դուրս փառա-
ւորութեամբ ընդունելութիւն եղել է
Եւրին կայսրական վեհապառութեան:

Այն քաղաքէն չորեքշաբթի օրը և
կամ ուրիշ հեռադրաւոր մը կը ծանու-
ցանէ թէ օգոստոսիա. Ինքնական ուր-
բաթ օրը (երեկ) յերեկուան աղօթքը կա-
ռավարէն ետ: Իզմիրէն պիտի միկնէ:

